

Tämän menetelmän käyttämiseksi pitää olla riittävästi taustatietoa. Se edellyttää tutustumista opintopaketin luvun 2 teksti- ja videoaineistoon.

KESKUSTELU SYNTYMÄPÄIVÄJUHLISTA

Syntymäpäivien vieton tulisi olla hauskaa kaikille lapsille. Valitettavasti lasten syntymäpäiviin liittyy monia ongelmallisia näkökulmia, myös tasa-arvonäkökulmasta. Sen vuoksi on tärkeää puhua siitä, miksi ja miten juhlitaan.

Tavoite: Luoda tasa-arvoa ja tasa-arvoistaa syntymäpäivien viettoa.

KESKUSTELU LASTEN KANSSA

Syntymäpäiväjuhlat järjestetään lapsille, ja he myös itse osallistuvat suunnitteluun, joten olisi tärkeää, että lasten ajatukset ja kokemukset otetaan huomioon suunniteltaessa juhlia. Lapset eivät ehkä tiedä muita tapoja juhlia syntymäpäiviä, kuin miten päiväkodissa on aina aiemmin juhlittu, ehkä heillä on ajatuksia juhlista, joissa he ovat olleet tai joista he ovat lukeneet lastenkirjoista jne. Jos jo lähdökohtat perustuvat stereotyyppiseen ajatteluun sukupuolesta (esim. tytöt saavat aina pinkit kortit tai prinsessakruunun) on tärkeää avata lapsille erilaisia tapoja hahmottaa syntymäpäiväjuhlat. Tarkoitus on ideoida juhlia juuri niille lapsille, jotka ovat sillä hetkellä päiväkodissa; vuoden tai kahden päästä voi lapsiryhmässä olla täysin erilaiset tarpeet ja toiveet.

On myös tärkeää tarttua juuri niihin haastaviin kysymyksiin, jotka liittyvät syntymäpäivien juhlintaan, kuten millä tavalla lapset keskenään käyttävät valtaa ja sulkevat toisiaan ulkopuolelle ja milloin aikuiset ovat läsnä sallien tämän tapahtua. Henkilökunnan tulee selittää lapsille vastuusta ja velvollisuudesta eli toisin sanoen kertoa, mitä saa ja mitä ei saa tehdä sekä muistuttaa, että aikuiset ovat paikalla, jotta heille voisi kertoa, jos tapahtuu jotain, mikä ei tunnu hyvältä.

Käytä esimerkiksi yksi aamupiiri keskusteluun syntymäpäivistä tai aloita keskustelu lasten kanssa heidän ollessaan pienemmissä ryhmissä. Ota sukupuolinäkökulma mukaan: löytyykö eroja tyttöjen ja poikien kokemuksia syntymäpäiväjuhlasta? On myös tärkeää käsitellä aihetta tarkemmin, jos stereotyyppisiä kommentteja tytöistä ja pojista tulee esille.

Keskustelunavaukseen sopivia kysymyksiä lapsille voisi olla:

- Onko syntymäpäivien juhliminen tärkeää? Miksi tai miksi ei?
- Millaiset ovat hyvät syntymäpäiväjuhlat?
- Mitä syntymäpäivillä tapahtuu tai pitäisi tapahtua? Onko jotain erityisesti syntymäpäiville sopivaa ohjelmaa? Vai onko ohjelmalla mitään merkitystä?
- Miltä syntymäpäiväsankarista pitäisi tuntua? Miltä juhlien muista lapsista pitäisi tuntua? Entä jos ei tunnu siltä, kuin pitäisi, jos onkin tylsää tai ei pidä juhlimisesta. Mitä silloin pitäisi tehdä?
- Liittykö juhliin huonoja tai surullisia asioita? Mikä voi tehdä ihmisen surulliseksi?
- Onko joillain tapana täällä päiväkodissa sanoa, että juhliin saa tai ei saa tulla, jos ei tee niin tai näin? Tai että juhliin saa tulla, jos tekee toiselle jotain erityistä? Miltä se tuntuu ja onko oikein sanoa niin?
- Mitä on tärkeää ottaa huomioon, kun kutsuu toisia lapsia juhliin?

KESKUSTELU KOLLEGOJEN KANSSA

Syntymäpäivien juhlinta voi olla yksi sellaisista päiväkodin perinteistä, joita kannattaa tarkastella. Tarkempi tarkastelu voi antaa uusia näkökulmia siihen, miten voisi juhlaa, mitä halutaan tuoda tai mitä itse asiassa tuodaan esille. Keskustelun lähtökohtana voi olla lasten kokemukset syntymäpäiväjuhlista tai heidän ajatuksiaan voidaan tuoda esille pohdittaessa juhlinnan perusolemusta.

Kysymyksiä pohdittavaksi yhdessä:

- Mitkä ovat ne lähtökohdat, joista juhlat saavat alkunsa tai yksinkertaistettuna; miksi juhlimme lapsia? Listatkaa kolme tärkeintä syytä tai lähtökohtaa.
- Asettaako sukupuoli lapset tilanteisiin tai rooleihin, joissa on mahdotonta toimia odotusten vastaisesti? Kuten syntymäpäiväsankarin pukeminen kuninkaaksi tai kuningattareksi?
- Miten suunnittelu tukee juhlinnan tavoitteita? Voisiko juhlat organisoida tai järjestää jollain muulla tavalla?
- Miltä juhlat näyttävät eri näkökulmista koettuina?
- Mitä syntymäpäiväsankari saa juhlinnasta?

- Mitä muut kutsuilla olevat lapset saavat juhlinnasta?
- Mitä henkilökunta saa?
- Juhlomme toistemme syntymäpäiviä henkilökunnan kesken ja/tai lasten kanssa?

Keskustelu vanhempien kanssa

Vanhempien ottaminen mukaan keskusteluun on tärkeää, koska useimmat lapset, vaikkakaan eivät kaikki, viettävät syntymäpäiviä myös päiväkodin ulkopuolella. Vanhempien kanssa voidaan jakaa sekä henkilökunnan että lasten ajatuksia juhlien järjestämisestä, samoin kuin tuoda esille mahdolliset päätökset asian suhteen. Olisi myös tärkeää tuoda esille päiväkodin lähtökohta nähdä lapset yksilöinä — ei vain tyttöinä tai poikina. Vanhempien kanssa voidaan myös tehdä yhteiset linjaukset juhlinnasta, mikä helpottaa etenkin juhlien organisoinnin suhteen epävarmoja vanhempia.

Mahdollisia keskustelunavauskysymyksiä:

- Miksi juhlimme lapsiamme ja minkälaisia tunteita haluamme juhlinnan herättävän lapsissamme?
- Millaisilla ehdoilla kaikilla olisi hauskaa?
- Millaiset ovat onnistuneet syntymäpäiväjuhlat?
- Onko syntymäpäiväjuhlia, joihin on kutsuttu vain tyttöjä tai poikia esimerkiksi pienten tilojen vuoksi?
- Miten luodaan turvallinen syntymäpäiväjuhla?
- Tarvitsemme yhteisen linjan juhlinnan suhteen ja mitä se tarkoittaa? Esimerkiksi tasa-arvon suhteen?

